Tételsor

Tantárgy neve: Lineáris algebra és diszkrét matematika II.

Előadó: Lászlóffy András

E-mail: laszloffy.andras@itk.ppke.hu

I. Lineáris algebra

- Vektortér, altér, lineáris összefüggőség és függetlenség (tételek), generátorrendszer, bázis, dimenzió, kicserélési tétel.
- 2. **Homogén lineáris leképezések**, **képtér**, **magtér**, kapcsolatuk az eredeti vektortérrel (biz.), dimenzió tétel (biz.). Példák 2D, 3D vektorokra, polinom-polinom hozzárendelésekre.
- 3. **Lineáris transzformáció, sajátérték, sajátvektor**, példák magasabb dimenziós vektorokra, polinom-polinom hozzárendelésekre.
- 4. Leképezés mátrixa, képtér, magtér, sajátérték, sajátvektor kiszámítása a leképezés mátrixával (biz.).
- Sajátvektorokból álló altér, különböző sajátértékekhez tartozó sajátvektorok közötti összefüggés, sajátértékek algebrai és geometriai multiplicitása, közöttük fennálló reláció. Sajátvektorokból álló bázis létezésének feltétele.
- 6. Bázistranszformáció, áttérési mátrix. Leképezés mátrixa bázistranszformáció esetében (biz.), Lineáris transzformáció bázistranszformációja (biz.).
- Diagonalizálható, hasonló mátrixok. Lineáris transzformáció a sajátvektorok bázisában (biz.).
  Hasonló mátrixok sajátértékei. Szimmetrikus mátrixok sajátértékeinek és sajátvektorainak tulajdonságai.
- 8. **Kvadratikus alakok,** pozitív/negatív/indefinit kvadratikus alakok, **kvadratikus alakhoz tartozó mátrix,** főtengely transzformáció, kvadratikus alakok diagonalizálása, példa
- 9. Komplex számok definíciója, algebrai alakja, ábrázolása. Komplex számok összege, szorzata, algebrai struktúrája. Összeadásra és szorzásra vonatkozó egység és inverzelem (biz.). Komplex számok hányadosa.
- 10. Komplex szám abszolút értéke, argumentuma, konjugáltja. i hatványai. Trigonometrikus alak, szorzás és osztás trigonometrikus alakban (biz.), egész kitevőjű hatvány (Moivre-formula, biz.). Komplex számok szorzatának ábrázolása a komplex számsíkon (biz.).
- 11. **Komplex szám n. gyökei** (def.), **meghatározásuk trigonometrikus alakban** (biz.), n. egységgyökök struktúrája, primitív egységgyökök definíciója és meghatározása.
- 12. Valós és komplex együtthatós másodfokú egyenletek megoldásai, algebra alaptétele, komplex konjugált tétel, gyöktényezős alak.
- 13. Komplex számok exponenciális alakja (biz.), Euler azonosság. Szorzás, osztás, hatványozás, n. gyökvonás exponenciális alakban.
- + **Nem kötelező:** Skaláris szorzat általánosítása, Euklideszi terek, példa skaláris szorzatra, norma, metrika, diszkrét metrika, norma és metrika származtatása skaláris szorzatból, szög fogalmának általánosítása.

+ **Nem kötelező:** komplex vektorterek, komplex sajátértékek és sajátvektorok, Cauchy-Bunyakovszkij-Schwarz-egyenlőtlenség (biz.).

II. Diszkrét matematika

- 1. Elsőrendű logika, szintaxis, szemantika kapcsolata a nulladrendű logikával. Világ leírása elsőrendű logikával. Kvantorok, nyitott és zárt mondatok, zárt mondatok negáltja. Kvantorok hatásköre.
- Elsőrendű logika szintaxisa: zárójel, ítéletkonstans, műveletek, változószimbólumok, konstansszimbólum, prédikátumszimbólum, függvényszimbólum, kvantorok. Formulaképzés szabályai. Szemantika: szintaxis elemeinek jelentése (függvény, prédikátum, stb.).
- 3. Formalizálás, interpretáció, kiértékelés elsőrendű logikában. Kielégíthető, érvényes formula, kontradikció. Ekvivalens formulák.
- 4. **Logikai következmény, konjunktív normálforma, skólem normálforma,** egységesítő helyettesítés, **elsőrendű rezolúció alapgondolata**, lépései, tulajdonságai.
- 5. Relációk, halmazok Descartes-szorzata, reláció definíciója, bináris reláció, ekvivalencia reláció, partíció, ekvivalencia reláció és partícióra vonatkozó tételek.
- 6. Rendezési reláció, parciális és teljes rendezési reláció, Hasse-diagram, legnagyobb, legkisebb, minimális és maximális elemek, felső és alsó korlát, korlátos részhalmaz, supremum, infimum.
- Gráf alapfogalmak, irányítatlan, irányított gráfok, multigráf, pszeudográf, fokszám, befok, kifok. Speciális gráfok: k-reguláris gráf, páros gráf, Petersen-gráf, K₅ és K₃₃ Kuratowski-gráfok, hiperkocka.
- 8. **Gráf fokszámsorozat, teljes gráf** (példák), teljes gráf éleinek száma. **Izomorf gráfok**, kézfogási tétel, tétel egyszerű gráf fokszámainak különbözőségére. **Fokszámok összege és élek számának kapcsolata** (biz.).
- 9. Élsorozat, **nyílt és zárt élsorozatok**, **út**, **kör**, séta. **Euler-út**, **Euler-kör**, tétel Euler-út/kör létezésére. Kör(gráf). Elégséges feltételek kör létezésére (biz.)
- 10. Hamilton út/kör, gráf összefüggőségének elégséges feltétele fokszám alapján (biz.), Ore tétele, Pósa Lajos tétele. Gráf bejárások: szélességi, mélységi bejárás/keresés, bináris fák preorder, inorder és postorder bejárásai. Dijkstra algoritmus.
- 11. **Fagráf, fa éleinek száma** (biz.), fa (ekvivalens) tételek. Prüfer-kód előállítása, fa visszaállítása Prüfer-kódból, Prüfer-kód egyértelműségének bizonyítása. **Részgráf, feszítőfa**, Kruskal- és Primalgoritmusok.
- 12. **Síkgráfok** (def.), **Fáry-Wagner-tétel**, **Euler-féle poliéder tétel** (biz.), Euler poliéder tétel következményei: síkgráf élek számának becslése (biz.), **legkisebb fokszámú csúcs fokszáma** (biz.). Homeomorf gráfok, **Kuratowski-tétel**, Kuratowski-gráfok síkbarajzolhatóak-e (biz.). Poliéder, sztereografikus projekció, szabályos testek.
- 13. **Gráfok színezése**, **kromatikus szám**, **páros gráfok**, **kör kromatikus száma** (biz.), síkgráfok kromatikus száma, ötszíntétel (biz.). Térkép színezése, duális gráf.
- + Algebrai struktúrák, csoport, Ábel csoport, test, vektortér. Nem kötelező: gyűrű, Boole algebra. Möbius-szalag, tórusz, tóruszra rajzolható gráfok.
- + **Nem kötelező:** Hálózati folyamok, kapacitás, folyam, javító út, minimális vágás, maximális folyam, minimális vágás és maximális folyam közötti kapcsolat (gyakorlaton szerepelt, csak nem mondtuk ki, a tétel neve: Ford-Fulkerson-tétel).